RTU studiju kurss "Ilgtspējīgas attīstības ietvari"

0L000 Liepājas akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	LA1147
Nosaukums	Ilgtspējīgas attīstības ietvari
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Māra Zeltiņa - Doktors, Docents
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Kurss ietver ilgtspējīgas attīstības (IA) pamatjautājumus, principus, problēmas un risinājumu iespējas dažādos mērogos un līmeņos. Kursa ietvaros tiek akcentēta sistēmiskās domāšanas nepieciešamība atbilstošāko pieeju identificēšanai problēmu risināšanai un virzības uz mērķu sasniegšanu mērīšanai.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa uzdevumi: Iepazīstināt studējošos ar IA vispārējām likumsakarībām, aspektiem un radīt priekšnoteikumus ar izglītības un sociālo jomu saistītu IA pārvaldības instrumentu praktiskai izmantošanai un snieguma novērtēšanai. Studiju kursa mērķis: 1. Pilnveidot sistēmiskās zināšanas par attīstības alternatīvu nepieciešamību, to īstenošanas iespējām un novērtēšanas metodēm dažādos līmeņos un jomās (izglītībā, apkaimē un kopienā, mājsaimniecībā). 2. Veidot izpratni par IA pārvaldības instrumentiem. 3. Attīstīt prasmes izvērtēt dažādu faktoru ietekmi uz cilvēka veselību, vides kvalitāti, ekonomisko attīstību. 4. Pilnveidot prasmi radoši integrēt IA tēmas mācību priekšmetu saturā un metodikā, audzināšanas darbā, iniciēt un īstenot uz ilgtspēju vērstus projektus.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Patstāvīgais darbs: kursa apguves laikā studenti izstrādā praktisku, uz lietotāju orientētu pārmaiņu projektu, izmantojot dizaina domāšanas vai citu IA plānošanas metodi, eksāmenā prezentē galarezultātu; gatavošanās starppārbaudījumam un seminārам.
Literatūra	Obligātā / Obligatory: 1. Kļaviņš, M., Zaļoksnis, J. (red.). Vide un ilgtspējīga attīstība, Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2010. 2..Kļaviņš, Zaļoksnis J.(red). Klimats un ilgtspējīga attīstība . Rīga: LU Akad;emiskais apgāds, 2016 3. Atstāja Dz.,,Dimante Dž., Brīvers I. u.c. Vide un ekonomika. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2011 4. Ceļvedis "Izglītība ilgtspējīgai attīstībai 2030", 2021: https://mape.gov.lv/catalog/materials/ACB04381-01A5-408A-A118-FB7437A44961/view Papildu / Additional: 1. Dizaina domāšanas metode: https://www.startdesign 2. Sustainability. E-book for students, 2023:https://bogucki.home.pl/repozytorium/97883798648881/978-83-7986-488-1.pdf 3. Diamond J. Upheaval: How Nations Cope with Crisis and Change.-Allen Lane, The Penguin, 2019 Citi informācijas avoti/ Other resources of information: 1. Studējošo dzīvesvietu pilsētu un novadu pašvaldību attīstības plāni un programmas. 2. Ilgtspējīgas attīstības instrumenti: http://atkisson.com/tools/ 3. Valstu brīvprātīgie ziņojumi ANO:https://hlpf.un.org/vnrs 4. Attīstības plānošana Latvijā: https://www.mk.gov.lv/lv
Nepieciešamās priekšzināšanas	Nav

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Ievadlekcija. Kursa dalībnieku iepazīšanās un vajadzību izpēte. Kursa mērķis, formāts, tematika un prasības. IA koncepcija un aktualitāte: vai paradigmu maiņa? Klimata politika: resursu un enerģijas jautājumi.	2	0	0	0
IA nepieciešamība globālā un lokālā mērogā. Globālie IA mērķi (IAM): mērķu kartējums, atbilstošie pārvaldības līmeņi un instrumenti. Stratēģiskie un plānošanas instrumenti. Kursa pārmaiņu projektu tēmu, darba grupu un plānojuma ieskicējums..	4	6	2	8
Plānošanas procesa un plānu īstenošanas pārraudzība: uzraudzības (indikatoru) sistēmu nepieciešamība, attīstība un praktiskā izmantošana. Ekoloģiskās pēdas nospiedums.	2	4	2	6
Neformālās pārmaiņu plānošanas metodes: vides vadības sistēmas; VISIS (Atkisson) u.c.; dizaina domāšana. Dizaina domāšanas pamatprincipi, etapi, īstenošanas paņēmieni.	2	4	2	6
Patēriņš, patēriņa galvenās komponentes un to ietekme uz vidi un resursiem. Indivīda un sabiedrības dzīvesveids. Produkta dzīvescikla novērtējums. Aprites ekonomika dažādos mērogos. Tehnoloģiju attīstības ietekme uz patēriņu. Dzīve bez atkritumiem.	4	8	2	10

Pārtika, tās ražošana. Pārtikas ražošanas mērogs, dažādas lauksaimniecības prakses. ĢMO ietekme uz noturību un IA. Urbānās dārzkopības funkcijas. Permakultūras principi, labās prakses piemēri. Permakultūra sociālajā un ekonomikas jomā.	2	10	2	12
Uzvedības maiņas metodes. Indivīda un sabiedrības loma pārmaiņu veidošanā. Vides komunikācija, labās prakses piemēri. Seminārs: diskusija par pretrunīgiem attīstības projektiem/ plāniem; pārmaiņu projekta izstrādes progress.	4	6	2	8
Pilsētu integrētā pārvaldība: ilgtspējīgas, klimatneitrālas, noturīgas, veselīgas, pārmaiņu pilsētas. Līdzdalīga plānošana. Dabā balstīti risinājumi. Apkaimes un kopienas loma vietu attīstībā. Degradēto teritoriju revitalizācija. Universālais dizains. Pilsētas/ apkaimes plānotās attīstības analīze.	4	8	2	10
Ilgtspējīgas, integrētas un efektīvas mobilitātes plānošanas pamatprincipi. Pilsētu ar izcilu dzīvesvides kvalitāti transporta sistēmu analīze. Starppārbaudījums par iepriekš aplūkotajām tēmā.	2	0	2	2
Izglītība ilgtspējīgai attīstībai. Mācīšanās darot nozīme. Labās prakses piemēri. Dažādu iesaistīto pušu loma IA īstenošanā. Laba pārvaldība.	4	4	0	4
IA rādītāji, to efektivitāte un loma politikas ciklā. Eiropas un Latvijas IA rādītāju novērtējums. Sociālās ilgtspējas rādītāji.	2	2	0	2
Kopā:	32	52	16	68

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Zināšanas: 1. Analizē IA veicinošos un ierobežojos faktorus dažādās situācijās, jomās un mērogos. 2. Izskaidro resursu un enerģijas pieejamības lomu vides un attīstības jautājumu risināšanā. 3. Raksturo teorētiskās atziņas un labās prakses piemērus konkrētos vides un IA jautājumos.	Pārmaiņu projekts, diskusijas seminārā, starppārbaudījums.
Prasmes: 4. Spēj radoši pielietot zināšanas par IA ietekmējošiem faktoriem reālu attīstības situāciju novērtēšanā, piemēram, attiecībā uz konkrētiem procesiem vai tendencēm apkaimē, izglītības iestādē. 5. Spēj konstruktīvi sadarboties komandā, izstrādājot starpdisciplinārus projektus. 6. Spēj radoši integrēt IA tēmas mācību saturā un metodikā, iniciēt uz ilgtspēju vērstus projektus.	Pārmaiņu projekts, diskusijas seminārā, starppārbaudījums.
Kompetence: 7. Spēj piedāvāt radošus risinājumus ilgtspējīgākam, videi draudzīgākam indivīdu un sabiedrības dzīvesveidam, analizējot ierobežojošos un veicinošos faktorus. 8. Pārzina IA, izturētspējas tematiku, to saskares punktus un pielietošanas spektrus. Izvērtē vides un attīstības jautājumu ilgtspējas komponentes un to ietekmējošos faktorus.	Pārmaiņu projekts, diskusijas seminārā, starppārbaudījums.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Starppārbaudījums un dalība seminārā	40
Pārmaiņu projekta izstrāde un prezentācija	60
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	16.0	16.0	0.0	*		